

NHẬN BIẾT NHANH GỠ CỦA MỘT SỐ LOÀI CÂY VƯỜN Ở VIỆT NAM BẰNG CẤU TẠO THÔ ĐẠI

Bùi Hữu Thương, Lưu Quốc Thành, Vũ Thị Hồng Thắm,
Vũ Thị Ngoan, Hà Tiến Mạnh, Trần Đức Trung

Viện Nghiên cứu Công nghiệp rừng, Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

TÓM TẮT

Một số loài cây vườn như Xoài (*Mangifera indica*), Sầu (*Dracontomelon duperreanum*), Dâu gia xoan (*Allospodias lakonensis*), Mít (*Artocarpus heterophyllus*), Vải (*Litchi chinensis*), Nhãn (*Dimocarpus longan*),... ngoài việc cho quả còn là nguồn cung cấp gỗ trong xây dựng, làm đồ mộc thông thường thậm chí cả đồ mộc mỹ nghệ và điều này cũng làm tăng nhu cầu về nhận biết nhanh gỗ những loài nêu trên bằng cấu tạo thô đại. Tham khảo một số tài liệu mô tả cấu tạo gỗ đã công bố, quan sát mẫu gỗ lưu trữ để kiểm tra lại hay mô tả mới (đối với những loại gỗ chưa được mô tả), đồng thời tiến hành chụp ảnh cấu tạo gỗ, chúng tôi giới thiệu tài liệu nhận biết nhanh 6 loại gỗ vườn nêu trên. Các đặc điểm cấu tạo đặc trưng nhất của mỗi loại gỗ như sau: Gỗ Xoài: mạch đơn và kép ngắn, phân tán; mô mềm bao quanh mạch hình cánh, cánh nối tiếp, có thể bít dạng màng mỏng; mô mềm thành dải tận cùng và dải hẹp gián đoạn; Gỗ Sầu: mạch đơn và kép ngắn (3 - 4 mạch), phân tán, thường có thể bít dạng màng mỏng. Gỗ Dâu gia xoan: mạch đơn và kép ngắn, phân tán hoặc xếp nửa vòng mạch, đôi khi có những nhóm mạch nhỏ ở cuối vùng gỗ muôn. Gỗ Mít: màu vàng đặc trưng, mạch đơn và kép ngắn phân tán, thường có chất chứa màu trắng, mô mềm bao quanh mạch hình cánh và hình cánh nối tiếp. Gỗ Nhãn: mạch đơn và kép ngắn phân tán hoặc xếp nửa vòng, mặt gỗ mịn. Gỗ Vải: màu nâu hồng đặc trưng, mạch đơn và kép ngắn phân tán, thường có chất chứa màu trắng, mặt gỗ mịn.

Từ khóa: Cấu tạo gỗ, cây vườn, Xoài, Sầu, Dâu gia xoan, Mít, Vải, Nhãn

Rapit identification of wood of garden species in Vietnam by macroscopic features

Some species of garden trees such as Mango (*Mangifera indica*), Sau (*Dracontomelon duperreanum*), Dau gia xoan (*Allospodias lakonensis*), Jackfruit (*Artocarpus heterophyllus*), Litchi (*Litchi chinensis*), Longan (*Dimocarpus longan*), in addition to fruiting, are also a source of wood that is currently used in construction, common woodworking and even fine art furniture and that is why there is a need for quick identification of the above species by macroscopic features of wood. Refer to a number of published wood structure description documents, observe the archived wood samples for re-examination or new description (for undescribed wood species), and take photos of the wood structure, we introduce documents to quickly identify 6 wood species of garden plants mentioned above. The most characteristic structural features of each wood species are as follows: Wood of Mango: vessels solitary and in multiples, axial parenchyma aliform, confluent, tyloses sclerotic, axial parenchyma banded and in

Keywords: Wood structures, garden tree, Mango, Sau, Dau gia xoan, Jackfruit, Litchi, Longan